

Rezultati raziskave o navadah pri menjavi pnevmatik

- Približno 2/3 voznikov pnevmatike menja pri vulkanizerjih. Ostali se znajdejo po svoje, je pokazala raziskava.
- Slovenski vozniki raje kupujemo nove kot rabljene pnevmatike.
- Tri četrtine voznikov bi pnevmatike z boljším profilom raje namestilo na prednjo, četrtina pa na zadnjo os vozila, je pokazala raziskava.
- Tretjina voznikov se z iztrošenimi zimskimi pnevmatikami vozi tudi poleti.
- Vozniki smo nagnjeni k temu, da smo prepričani v svoj prav, ne glede na to ali je naša informacija pravilna ali napačna.

Bliža se zimska sezona in s tem priprava naših avtomobilov na zimo. V **Raziskovalno-razvojnem centru**, ki deluje pod okriljem **AMZS Centra varne vožnje na Vranskem**, smo v okviru priprav na zimo v oktobru 2013 izvedli **raziskavo o navadah, ki jih imamo slovenski vozniki glede menjave letnih in zimskih pnevmatik na svojih vozilih**. Izvedli smo spletno raziskavo, ki je bila objavljena na različnih spletnih portalih. V anketi je sodelovalo 889 udeležencev, od katerih je bilo 90% moških. Analiza odgovorov je pokazala naslednje rezultate.

6% voznikov je lansko zimsko sezono prevozilo z letnimi pnevmatikami, 1% ne ve, kakšne pnevmatike so imeli na vozilu, večina, 93% pa je imela zimske pnevmatike.

Več kot ena tretjina (39%) voznikov se z zimskimi pnevmatikami vozi tudi poleti, posebej takrat, ko so te že preveč obrabljene, za naslednjo zimsko sezono.

Približno dve tretjini voznikov (62%) pnevmatike zamenja pri vulkanizerju, četrtina (26%) pa pnevmatike menja sama – to velja predvsem za tiste, ki imajo dva ločena kompleta platišč. Manjšemu deležu voznikov pnevmatike zamenja mehanik (7%), prijatelj (2%) ali pa jih ne menja (2%).

Na vprašanje ali vedo, kolikšen je priporočen tlak v pnevmatikah v vozilih anketirancev, je kar 93% voznikov odgovorilo, da vedo, vendar jih je od teh voznikov samo tri četrtine (78%) odgovorilo tudi na naslednje vprašanje, v katerem so tudi navedli vrednosti tlakov. Vrednosti, ki so jih navajali so se gibale med 2 in 3 bari, v povprečju so navedli 2.24 bara za sprednji in 2.21 bara za zadnji par. Pri tem velja izpostaviti, da ima velika večina avtomobilov priporočene vrednosti tlakov navedene na dobro vidnem mestu na voznikovih vratih, karoseriji avtomobila ali pod pokrovom za točenje goriva – če jih ne najdete tam, jih boste zagotovo našli v knjižici z navodili za uporabo.

Rezultati kažejo, da večina voznikov vsaj občasno spremlja tlak v pnevmatikah; 89% voznikov je npr. poročalo, da so v zadnje pol leta preverjali tlak v pnevmatikah, 8% jih tega ni naredilo, manjšina (3%) pa ima v vozilih tipala in menijo, da jim zato tlaka ni treba preverjati.

Tri četrtine (75%) voznikov je navedlo, da imajo pnevmatike stare tri leta ali manj, četrtina starejše od treh let. 2% ne pozna starosti pnevmatik na svojih vozilih in približno tako število (3%) tega podatka na pnevmatikah tudi ne bi znalo poiskati.

Malo manj kot polovica voznikov (42%) ima zimske verige za svoje vozilo, približno dve tretjini voznikov (69%) pa jih meni, da bi verige znali namestiti, če bi jih imeli.

O najmanjši dovoljeni globini dezena profila zimske pnevmatike so imeli vozniki različne predstave. Velika večina voznikov (85%) je trdila, da vedo, koliko znaša ta vrednost, hkrati pa podatki kažejo, da so predstave voznikov o tej globini zelo različne: najmanjša dovoljena vrednost profila se po mnenju voznikov giblje med 2 in 8 mm. Povprečen voznik meni, da je najmanjša dovoljena vrednost 3.65 mm, je pokazala študija. Z zakonom predpisana najmanjša globina dezena profila pnevmatike na avtomobilu v zimskem času je 3 mm, v letnem času pa 1.6 mm.

Prav tako kot glede globine dezena imajo vozniki tudi zelo različne predstave o tem, pri kateri zunanji temperaturi naj bi letne pnevmatike zamenjali z zimskimi. Kar dve tretjini voznikov meni, da poznajo priporočeno temperaturo za menjavanje zimskih in letnih pnevmatik, hkrati pa se ta predstava od voznika do voznika precej razlikuje. Vozniki so večinoma navajali vrednosti med 0 in 15 stopinjami Celzija (povprečna vrednost je bila 7.5 stopinj Celzija).

Podoben vzorec razmišljanja kot pri globini dezena so pokazali tudi rezultati pri odgovoru o tem, kolikšna je priporočena starost pnevmatik, pri kateri naj bi le-te zamenjali. Večina voznikov (77%) meni, da poznajo priporočeno starost, odgovori pa se večinoma gibljejo v razponu od dveh do osmih let (v povprečju 4.36 let).

Glede navad pri nakupu novih pnevmatik so rezultati pokazali, da pet od šestih voznikov (83%) zamenja vse štiri pnevmatike hkrati, eden od šestih (17%) pa samo po dve in dve - po potrebi.

Približno tri četrtine voznikov (74%) bi namestilo pnevmatike z globljim (boljšim) profilom na prednjo os, okrog četrtnina (22%) na zadnjo, vsak 20. pa ne ve na katero os naj bi šle pnevmatike z globljim profilom. V AMZS za bolj varno vožnjo priporočamo, da je boljši par pnevmatik nameščen na zadnji osi, saj s tem poskrbimo za bolj stabilen zadek avtomobila.

Večina voznikov (87%) kupuje izključno nove pnevmatike, vsak osmi voznik (13%) pa po potrebi tudi rabljene.

Mnenje strokovnjaka

Danijel Granda, AMZS Center varne vožnje na Vranskem:

»Pnevmatika je osnovna povezava med vozilom in podlago. Ne glede na to katero znamko, vrsto ali cenovni razred vozila vozimo, lahko vozne zahteve voznika na podlago prenese le ustrezna pnevmatika. Vsa tehnična pomagala oziroma programi, ki jih vsebujejo moderna vozila (ABS, ESP, BAS, ASR, DTC....) bodo svojo vlogo odigrala v kritičnih – nevarnih situacijah le ob ustrezni reakciji voznika in ustreznih pnevmatikah na vozilu. Kljub vsej tehniki, ki jo moderna vozila posedujejo, o legi vozila v prvi vrsti še vedno odloča voznik, ki bo ob pravih reakcijah z ustreznimi pnevmatikami kos nenadni nevarnosti.

Večkrat opažamo pri mladih voznikih, da želijo svoja vozila spremeniti oziroma predelati v smislu bolj vpadljivega in športnega sloga. Največkrat na vozila namestijo bolj drzna platišča in širše pnevmatike. Pri tem se ne zavedajo posledic takšnih dejanj, saj mora tako predelano vozilo najprej na homologacijski pregled, kjer strokovnjaki pregledajo vozilo in izdajo ustrezno mnenje o predelavi. Večkrat tudi opažamo, da je globina profila pnevmatik nizka saj so nekateri celo prepričani, da takšna guma bolj prime na suhi podlagi, kar seveda ne drži.«